Gemeente Druten

Openbaar Zaaknummer: 37795

Beslisnota voor de Gemeenteraad

Onderwerp: Toekomst inzameling Oud Papier en Karton Druten

Voorgesteld besluit
de Gemeenteraad besluit:

1. De inzameling van Oud Papier en Karton (OPK) met verenigingen af te bouwen en over te gaan op een inzameling van OPK die in zijn geheel door Dar wordt uitgevoerd.
2. Het bijplaatsen van los OPK naast de inzamelcontainer niet meer toe te staan vanaf 2021.
3. Alle hoogbouwwoningen vanaf 2021 te laten beschikken over een voorziening voor het aanbieden van OPK.
4. De structurele besparing van € 30.000 verwerken in de exploitatie vuilnisophaaldienst vanaf de begroting 2021.
5. Bij de perspectiefnota 2020 een bedrag van ter hoogte van € 10.000 beschikbaar te stellen voor communicatie en plaatsing van inzamelmiddelen en hiervoor ter dekking de egalisatiereserve afvalstoffenheffing inzetten.
6. Bij de perspectiefnota 2020 een bedrag van € 14.000 voor de afbouwvergoeding aan verenigingen beschikbaar te stellen uit de eenmalige middelen 2020.

Aanleiding

Problematiek rond inzameling OPK
In december 2018 is het college geïnformeerd over de acute chauffeursproblematiek rond de inzameling van oud papier en karton. In gezamenlijkheid met de andere Dar-gemeenten, besloot het college om als oplossing voor deze problematiek in 2019 een deel van de routes overdag door eigen personeel van Dar te laten uitvoeren. De vergoeding voor de verenigingen, zoals die werd betaald in 2018, werd daarbij in stand gehouden. De meerkosten hiervan werden éénmalig betaald uit het regionale Vereveningsfonds Oud Papier.

Bovenop de hierboven beschreven problematiek, die nog steeds geldt, doen zich de volgende ontwikkelingen voor:

- Als gevolg van een groter aandeel karton en een kleiner aandeel papier lopen de tonnages van het aangeboden OPK terug en wordt de kwaliteit minder.
- De fluctuerende papierprijs is nu fors lager ten opzichte van de voorgaande jaren en is niet toereikend om de huidige inzamelkosten en de vergoeding voor de vereniging te dekken.

Verkapte subsidie
Sinds de invoer van het Omgekeerd Inzamelen beschikken onze huishoudens over rolcontainers voor OPK. Deze kunnen met een zijlader worden geleegd. Dar kan de OPK-routes met een zijlader overdag sneller en goedkoper uitvoeren, dan met de hulp de OPK-inzamelende verenigingen ’s avonds. De inzamelkosten dalen daarmee van € 81.000 naar € 67.000 en daarbij vervalt de vergoeding aan de verenigingen (in 2018 en 2019 was dit ruim € 26.000 en in 2020, in verband met aangepaste routes, € 16.000). Dit levert een structurele besparing van € 30.000 op ten opzichte van de begroting 2020. Zou de werkwijze mét verenigingen gecontinueerd worden, dan is er sprake van een verkapte subsidie, omdat er geen sprake is van reële prijzen. De afvalstoffenheffing mag daar niet voor worden aangewend, aangezien dit een doelbelasting is. De afvalstoffenheffing mag maximaal kostendekkend zijn.

Afbouw
Op 24 september 2019 is door de gemeente en Dar een bijeenkomst met de OPK-inzamelende verenigingen georganiseerd, waarin het bovenstaande is besproken. Onder voorbehoud van besluitvorming door uw raad is tijdens deze bijeenkomst de volgende afbouw gepresenteerd:

Jaar	Taakverdeling	Vergoeding verenigingen	Inzamelkosten Dar	totaal
2018	Alle routes met behulp van verenigingen	€ 26.000	€ 81.000	€ 107.000
2019	• Helft van de routes met behulp van de verenigingen • Helft van de routes door Dar alleen	€ 26.000 (compensatie uit het vereveningsfonds)	€ 81.000	€ 107.000
2020	• Helft van de routes met behulp van de verenigingen • Helft van de routes door Dar alleen	€ 16.000	€ 67.000 + € 4.000 regionale compensatie	€ 87.000
2021	Gehele inzameling wordt zonder verenigingen uitgevoerd	€ 10.000 (te ontvangen in 2020)	€ 67.000 + € 2.000 regionale compensatie	€ 79.000
2022	Gehele inzameling wordt zonder verenigingen uitgevoerd	€ 4.000 (te ontvangen in 2020)	€ 67.000 + € 1.000 regionale compensatie	€ 72.000
2023 en verder	Gehele inzameling wordt zonder verenigingen uitgevoerd		€ 67.000	€ 67.000

De verenigingen hebben aangegeven de afbouwvergoeding voor 2021 en 2022 al in 2020 te willen ontvangen.

De voorgestelde werkwijze waarbij Dar het OPK inzamelt met behulp van zijladers betekent dat bijplaatsingen van OPK naast de rolcontainers niet meer worden toegestaan en dat een deel van de hoogbouw moet worden voorzien van een inzamelmiddel.

Eerdere besluiten

Datum	**Korte omschrijving eerder genomen besluit (vermeld zo mogelijk het zaaknummer/documentnummer)**
11-12-2018	CV Inzameling oud papier 2019

Gewenst resultaat

De samenwerking met verenigingen bij het inzamelen van OPK afbouwen om zo:

- kosten te besparen in de exploitatie vuilnisophaaldienst
- een verkapte subsidiëring uit de exploitatie vuilnisophaaldienst c.q. de afvalstoffenheffing te beëindigen.

Argumenten

1.1 Dar kan de inzameling van OPK goedkoper zonder verenigingen uitvoeren.
De goede intenties van de OPK-inzamelende verenigingen ten spijt, kan Dar de inzameling zonder verenigingen sneller en goedkoper uitvoeren vanwege:

- Goedkopere chauffeurstarieven, omdat de werkzaamheden niet meer in het weekend of ’s avonds worden uitgevoerd.
- Meer aanbod in chauffeurs, aangezien het vinden van chauffeurs voor avond- of weekenddiensten zeer lastig is gebleken.
- De inzet van de zijlader, dit scheelt tijd en personeel.

1.2 De afvalstoffenheffing mag slechts kostendekkend worden ingezet.
De gemeente mag de kosten die worden gemaakt voor de inzameling van huishoudelijke afvalstromen ten laste brengen van de afvalstoffenheffing. Dus ook als dit in samenwerking met verenigingen gebeurt. Er moeten dan echter wel reële prijzen van toepassing zijn. Als verenigingen tegen een vergoeding ondersteunen bij het inzamelen van OPK, terwijl Dar het zonder verenigingen goedkoper kan, is er sprake van een verkapte subsidiëring. Het is wettelijk niet toegestaan om de afvalstoffenheffing daarvoor te gebruiken.

1.3 De voorgestelde afbouw is met de OPK-inzamelende verenigingen besproken.
Op 24 september 2019 is door de gemeente en Dar een bijeenkomst met de OPK-inzamelende verenigingen georganiseerd, waarin de afbouw is besproken. De verenigingen waren teleurgesteld, maar hadden ook begrip voor de situatie.

2.1 Deze maatregel is nodig om de inzameling met zijladers mogelijk te maken.
Het gros van de huishoudens in onze gemeente beschikt over een rolcontainer voor OPK. Met name voor een deel van hoogbouwwoningen is dit nog niet het geval. Om inzameling met zijlader mogelijk te maken moeten deze voorzieningen uiterlijk 1 januari 2021 getroffen zijn.

3.1 Deze maatregel is nodig om de inzameling met zijlader mogelijk te maken.
De huidige inzameling wordt uitgevoerd met achterladers en dan is het meenemen van bijplaatsingen geen probleem. Bij de voorgestelde werkwijze is dit niet meer mogelijk. Overigens is het aantal bijplaatsingen beperkt en kan overtollig OPK bij de milieustraat of, met wat overleg, in de rolcontainer van de buren worden aangeboden.

Tegenargumenten en risico's

1.1 De OPK-inzamelende verenigingen zoeken mogelijk alternatieve inkomstenbronnen.
De betreffende acht verenigingen hebben met behulp van vrijwilligers jarenlang waardevol werk geleverd. De extra inkomsten hieruit kwamen ten goede aan de verenigingen. Nu wordt voorgesteld om deze inkomsten af te bouwen. Wellicht is dit voor sommige verenigingen problematisch. In dat geval onderzoeken zij andere mogelijkheden om inkomsten te generen en treden zij hierover in overleg met de gemeente.

1.2 De regionale compensatieregeling voor meerkosten staat ter discussie.
In de afbouw zoals gepresenteerd in de inleiding van dit voorstel, is driemaal een bedrag voor regionale compensatie meegenomen (2020: € 4.000, 2021: € 2.000 en 2022: € 1.000, het bedrag voor 2020 is reeds meegenomen in de tariefstelling voor 2020). Dit is een gevolg van afspraken die de Dar-gemeenten in gezamenlijkheid hebben gemaakt over de verdeling regionale meerkosten als gevolg van de chauffeursproblematiek. Recentelijk zijn er verschuivingen in deze meerkosten geweest. Dit betekent dat er over de verdeling opnieuw afspraken gemaakt worden en de genoemde bedragen mogelijk gewijzigd worden.

Financiële gevolgen

Aan dit besluit zijn een aantal financiële gevolgen verbonden. Allereerst twee incidentele posten:

- Communicatie, inzamelmiddelen voor hoogbouw, onvoorzien: € 10.000.
- Versnelde afbouwvergoeding voor verenigingen: € 14.000.

De dekking van de kosten voor Communicatie en inzamelmiddelen voor hoogbouw zal plaatsvinden vanuit de egalisatiereserve afval

De dekking van de versnelde afbouwregeling voor verenigingen betrekken we uit de incidentele middelen 2020 bij de perspectiefnota 2020.

De structurele besparing van € 30.000 nemen we mee bij de bepaling van de afvalstoffenheffing 2021.

Communicatie

Vóór 1 januari 2021 wordt aan onze inwoners gecommuniceerd dat het bijplaatsen van OPK naast de rolcontainers na die datum niet meer is toegestaan. Dit gebeurt via de gebruikelijke kanalen (website, facebook, afvalkalender, nieuwsbladen). In de eerste maanden van 2021 wordt deze boodschap herhaald met behulp van hangers aan de rolcontainers waar nog los OPK naast staat.

Uitvoering of Vervolgstappen

In 2020 verandert de inzameling van het OPK niet ten opzichte van het huidige jaar. Vanaf 1 januari 2021 wordt het OPK ingezameld met zijlader en zonder verenigingen. Voor die datum worden een aantal huishoudens (met name in de hoogbouw) voorzien van een inzamelmiddel voor OPK.

Geheimhouding:

Niet van toepassing.

Voorstel
Advies